

Sankciju piemērošana publiskajos iepirkumos

2019.gada 4.jūlijā stājās spēkā grozījumi [Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā](#) (Sankciju likums), tai skaitā 11.¹ pantā, kas attiecas uz publiskajiem iepirkumiem. Ar šiem grozījumiem mainīts to personu loks, attiecībā uz kurām pārbaudāmas sankcijas.

Saskaņā ar Sankciju likuma Pārejas noteikumu 5. punktu grozījumi nav attiecināmi uz tiem iepirkumiem vai iepirkumu procedūrām, kas uzsāktas vai izsludinātas pirms šīs normas spēkā stāšanās dienas, t.i., līdz 2019. gada 3. jūlijam (līdz tam sankciju pārbaude notiek, ievērojot iepriekš spēkā esošo regulējumu).

Pārbaudi par piemērotajām sankcijām veic visiem iepirkumiem un iepirkumu procedūrām, kā arī publiskās un privātās partnerības procedūrām, kuru veikšanai piemēro

- [Publisko iepirkumu likumu \(PIL\)](#)
- [Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumu](#) (SPSIL)
- [Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu](#) (ADJIL)
- [Publiskās un privātās partnerības likumu](#) (PPPL)

Pārbaudāmās personas

pretendents, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības

pretendenta valdes un padomes loceklis, patiesais labuma guvējs¹, pārstāvēttiesīgā persona un prokūrists

persona, kura ir pilnvarota pārstāvēt pretendentu darbībā, kas saistīta ar filiāli

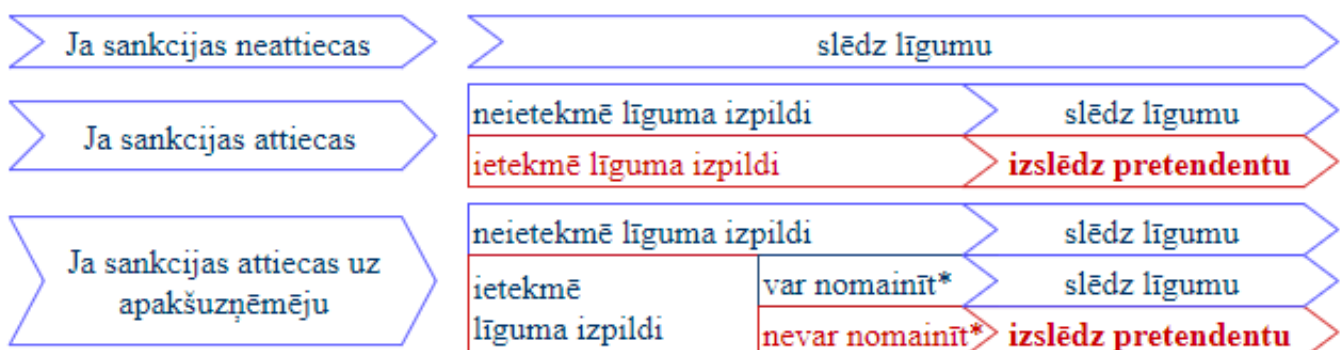
personālsabiedrības biedrs, tā valdes un padomes loceklis, patiesais labuma guvējs, pārstāvēttiesīgā persona un prokūrists, ja pretendents ir personālsabiedrība

pretendenta norādītais apakšuzņēmējs, tā valdes un padomes loceklis, patiesā labuma guvējs, pārstāvēttiesīgā persona un prokūristu un personu, kura ir pilnvarota pārstāvēt apakšuzņēmēju darbībā, kas saistīta ar filiāli, un personālsabiedrības biedrs, tā valdes un padomes loceklis, patiesā labuma guvējs, pārstāvēttiesīgā persona un prokūrists, ja apakšuzņēmējs ir personālsabiedrība, ja pasūtītājs atbilstoši normatīvajiem aktiem publisko iepirkumu jomā ir paredzējis iespēju veikt tiešus maksājumus apakšuzņēmējam

¹ Fiziskā persona Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma izpratnē

Ko pārbauda?

Vai ir noteiktas nacionālās vai starptautiskās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas ES vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalsts noteiktās sankcijas, kuras **ietekmē līguma izpildi**

* ja iepirkuma līguma noslēgšanai piemērotais normatīvais akts to paredz

Saskaņā ar Sankciju likumu saistošās sankcijas visām fiziskām un juridiskām personām ir pienākums ievērot un izpildīt!

Sodu par sankciju pārkāpšanu nosaka [Krimināllikuma 84.pants](#)

Kad pārbauda?

Pasūtītājam, pirms gala lēmuma pieņemšanas par līguma noslēgšanu, jāpārlicinās, vai uz līgumslēdzēju nav attiecinātas sankcijas, kas varētu ietekmēt līguma izpildi, proti, vai noslēdzamā līguma izpildi neapdraud subjektam piemērotās sankcijas.

piemēri:

- Uzņēmumam piemērotas **finanšu sankcijas**, kas varētu būt apdraudējums iepirkuma līguma izpildē.

Pasūtītājs pretendentu izslēdz no iepirkuma

- Uzņēmuma valdes loceklim piemērotas **finanšu sankcijas**. Pasūtītājs izvērtē situāciju un pretendenta sniegtos paskaidrojumus (piemēram, vai valdes loceklis nav uzņēmuma īpašnieks, vai tas nerealizē kontroli pār uzņēmumu), konstatē, ka sankcijas neietekmē līguma izpildi. **Pasūtītājs ir tiesīgs noslēgt līgumu**
- Iepirkumā par stratēģisko preču piegādi piedāvājumu iesniedzis pretendents, kam noteiktas **stratēģiskas nozīmes preču aprītes ierobežojumi**. **Pasūtītājs izslēdz pretendentu**
- Uzņēmuma padomes loceklim noteikti **ieceļošanas ierobežojumi**, bet uzņēmuma darbību un līguma izpildi tas neietekmē. **Pasūtītājs ir tiesīgs slēgt līgumu**

Iepirkuma līgumā, vispārīgās vienošanās dokumentā, partnerības iepirkuma līgumā vai koncesijas līgumā paredz pasūtītāja, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja, publiskā partnera vai tā pārstāvja **tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līgumu nav iespējams izpildīt** tādēļ, ka ir piemērotas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktās sankcijas.

(Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.¹panta piektā daļa)

Kur iegūst ziņas par pārbaudāmajām personām?

- Ziņas par Sankciju likuma 11.¹ panta pirmajā un otrajā daļā minētajām personām attiecībā uz Latvijas Republikā reģistrētu pretendentu un apakšuzņēmēju iegūst no Uzņēmumu reģistra normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā
- Saskaņā ar likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁰ panta pirmo daļu Uzņēmumu reģistrs Sankciju likumā noteikto pārbaudi veiksšanai nepieciešamās ziņas valsts tiešās pārvaldes iestādēm, pašvaldībām un citām valsts pārvaldes iestādēm, kā arī privātpersonām, kas īsteno valsts pārvaldes uzdevumus, sniedz bez maksas. ([sīkāka informācija](#))
- Pasūtītājiem un sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem, kuri neatbilst likuma “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.¹⁰ panta pirmajā daļā noteiktajam, minētā informācija bez maksas būs pieejama, no 2020. gada 1. janvāra.
- Attiecībā uz ārvalstī reģistrētu pretendentu un apakšuzņēmēju ziņas par Sankciju likuma 11.¹ panta pirmajā un otrajā daļā minētajām personām iegūst vienā no šādiem veidiem:
 - pieprasot pretendentam un apakšuzņēmējam iesniegt ārvalsts kompetentās institūcijas izziņu, nosakot informācijas sniegšanas termiņu ne īsāku par 10 darbdienām pēc pieprasījuma izsniegšanas vai nosūtīšanas dienas (tai skaitā izziņā pieprasa norādīt ziņas par patiesā labuma guvēju vai ziņas par to, ka patiesā labuma guvēju noskaidrot nav iespējams)
 - patstāvīgi
 - ja ārvalsts kompetentās institūcijas izziņa netiek izsniegta, to var aizstāt ar **zvērestu** vai, ja zvēresta došanu attiecīgās valsts normatīvie akti neparedz, – ar paša pretendenta vai šā panta otrajā daļā minētā apakšuzņēmēja **apliecinājumu** kompetentai izpildvaras vai tiesu varas iestādei, zvērinātam notāram vai kompetentai attiecīgās nozares organizācijai to reģistrācijas valstī.
- **Pēc ziņu iegūšanas par Sankciju likuma 11.¹ panta pirmajā un otrajā daļā minētajām pretendenta vai apakšuzņēmēja amatpersonām tālāk attiecībā uz tām veic sankciju pārbaudi.**

Kur pārbauda sankcijas?

ANO, ES, Latvijas nacionālo un ASV sankciju [datubāze](#)
Eiropas Komisijas [Sankciju karte](#) – ES un ANO noteikto sankciju apkopojums
[ASV noteikto sankciju datubāze](#)

Atbildīgās institūcijas

- [Ārlietu ministrija](#) ir koordinējošā iestāde sankciju jautājumos
- [Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde](#) – ieceļošanas ierobežojumi
- [Ekonomikas ministrija](#) – tūrisma pakalpojumu sniegšanas ierobežojumi
- [Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests](#) – finanšu ierobežojumi terorisma finansēšanas izskaušanai
- [Valsts ieņēmumu dienests](#) – finanšu un civiltiesisko ierobežojumu izpilde attiecībā uz tā uzraudzībā esošajām ar finanšu nozari saistītajām personām
- [Patērētāju tiesību aizsardzības centrs](#) – finanšu un civiltiesisko ierobežojumu izpilde attiecībā uz ar kredītēšanas un parāda atgūšanas pakalpojumiem saistītajām personām
- [Rajonu \(pilsētu\) zemesgrāmatas](#) – civiltiesisko sankciju attiecībā uz nekustamo īpašumu izpilde